

**BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
DIREKCIJA ZA EKONOMSKO PLANIRANJE**

**БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
САВЈЕТ МИНИСТАРА
ДИРЕКЦИЈА ЗА ЕКОНОМСКО ПЛАНИРАЊЕ**

**BOSNIA AND HERZEGOVINA
COUNCIL OF MINISTERS
DIRECTORATE FOR ECONOMIC PLANNING**

**INFORMACIJA
o kretanju makroekonomskih pokazatelja
za januar/siječanj 2013. godine**

Sarajevo, mart/ožujak 2013. godine

Sadržaj:

Uvod.....	3
1. Realni sektor.....	4
1.1. <i>Industrijska proizvodnja</i>	4
1.2. <i>Tržište rada BiH</i>	4
2. Javne finansije.....	5
2.1. <i>Indirektni porezi u BiH</i>	5
2.2. <i>Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH</i>	6
2.3. <i>Raspoređeni prihodi sa JR UIO BiH</i>	7
3. Cijene, monetarni i finansijski sektor.....	7
3.1. <i>Cijene – Indeks potražaćkih cijena (CPI)</i>	7
3.2. <i>Monetarni agregati</i>	8
3.3. <i>Prosječna obavezna rezerva</i>	8
3.4. <i>Devizne rezerve Centralne banke BiH</i>	9
3.5. <i>Depoziti</i>	9
3.6. <i>Kredit</i>	10
3.7. <i>Berze</i>	11
4. Vanjski sektor.....	12
5. Strane direktne investicije.....	13
6. Rezime.....	14

Uvod

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 79. sjednici održanoj 05.03.2009. godine razmotrilo i usvojilo Prijedlog mjera iz nadležnosti Vijeća ministara BiH za ublažavanje uticaja globalne ekonomske krize na privredu BiH. Direkcija za ekonomsko planiranje (Direkcija) je zadužena da u vezi sa navedenim prati kretanje makroekonomskih pokazatelja i da izvještaj o kretanju mjesečno dostavlja Vijeću ministara.

Direkcija je zadužena da Informaciju o kretanju makroekonomskih pokazatelja (Informacija) dostavlja Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine u svrhu praćenja uticaja svjetske ekonomske krize na ekonomiju BiH.

„Informacija“ obuhvata kretanje glavnih makroekonomskih pokazatelja u BiH za navedeni period, a sastavni je dio Plana rada Direkcije za tekuću godinu. Detaljna pojašnjenja svih oblasti koje su obuhvaćene u ovom dokumentu se mogu naći u Ekonomskim trendovima BiH koje publikuje Direkcija kvartalno, te redovno dostavlja Vijeću ministara BiH i Parlamentu BiH.

KRATKI PREGLED STANJA U EKONOMIJI BOSNE I HERCEGOVINE

Kratkoročni devetomjesečni indikatori, te nepotpuni podatci za četvrto tromjesečje ukazuju da je BiH ekonomija u 2012. vjerovatno ostvarila blag negativan realni rast¹ od približno 0,5%. Pad ekonomije se manifestovao kroz realni pad domaće tražnje i izvoza i to uprkos realnom smanjenju vanjskotrgovinskog deficita roba od 4,4%. Do pada domaće tražnje je prije svega došlo u domenu privatne potrošnje i investicija i to uglavnom kao posljedica tri godine negativnih trendova zaposlenosti i realnih plata, realnog smanjenja novčanih priliva građana iz inostranstva i sl. U isto vrijeme, javna potrošnja i investicije takođe vjerovatno bilježe realni pad (ili stagnaciju) obzirom na složenu fiskalnu poziciju u 2012². Pad domaće tražnje je rezultirao realnim padom robnog uvoza od 4,7%. Ne zanemarujući značaj slabe izvozne tražnje u 2012, problemi u proizvodnji električne energije uzrokovani čestim remontima i nepovoljnom hidrološkom situacijom su (kroz pad vrijednosti izvoza energetskih dobara od 38%) bili daleko najvažniji uzrok realnog pada robnog izvoza od 5%.

Nekoliko dostupnih indikatora snažno upućuju na gore navedene zaključke o ukupnom kretanju ekonomije u 2012. godini. Negativan realni rast uvoza dobara široke potrošnje od preko 1%, te realni pad domaće proizvodnje od preko 3% ukazuju na smanjenje finalne potrošnje. U isto vrijeme, nominalni pad uvoza kapitalnih dobara od 3,6% (uz još veći realni pad), te smanjenje vrijednosti izvršenih građevinskih radova od preko 3% ukazuju na pad kapitalnih investicija. Konačno, industrijska proizvodnja koja ima centralnu ulogu u ukupnim ekonomskim kretanjima takođe bilježi značajan pad od 5,2% na kraju 2012. godine.

Iako su podatci za januar 2013 još uvijek previše oskudni za donošenje bilo kakvih ocjena ekonomskog rasta, donekle ohrabruje rast vrijednosti robnog izvoza od 8,7% (g/g) praćen blagim rastom industrijske proizvodnje od 2%. Time su barem donekle zaustavljeni njihovi negativni trendovi iz prethodne godine. Ovo je donekle u skladu sa očekivanjima za 2013. u kojoj je teško očekivati značajniji oporavak BiH ekonomije obzirom na prilično loše prognoze iz okruženja.

¹ Obzirom da Agencija za statistiku ne objavljuje BDP na kvartalnom nivou DEP je primoran vršiti vlastite procjene kretanja ekonomije. Konkretno, ovdje se radi o preliminarnoj procjeni na bazi kratkoročnih devetomjesečnih indikatora i dostupnih (uglavnom nepotpunih) podataka za četvrto tromjesečje 2012.

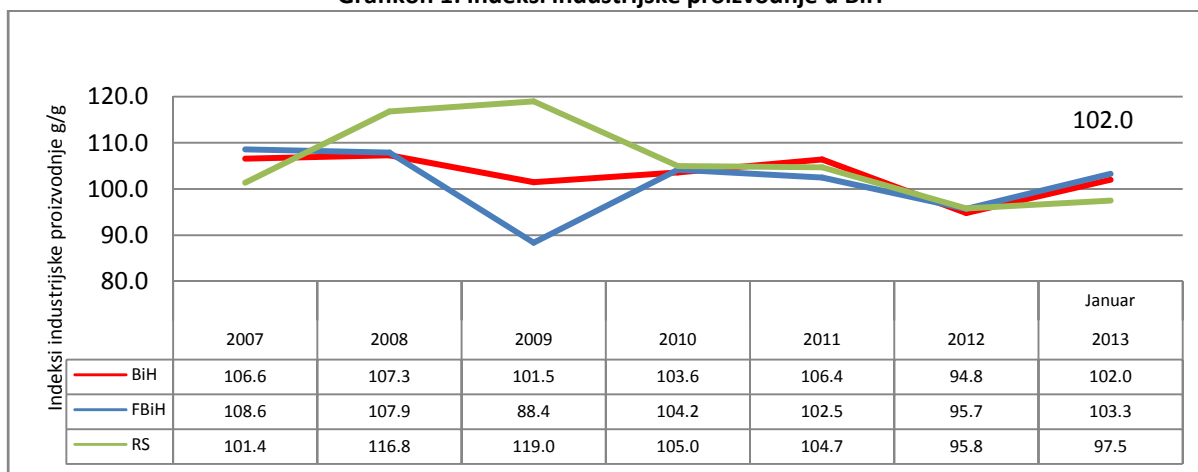
² Konsolidovani operativni izvještaj centralne vlade za četvrto tromjesečje koje objavljuje CBBiH nije bio dostupan u vrijeme pisanja.

1. Realni sektor

1.1. Industrijska proizvodnja u BiH

Prema preliminarnim podacima Agencije za statistiku BiH za januar 2013. godine u Bosni i Hercegovini je registriran rast fizičkog obima industrijske proizvodnje od 2% u odnosu na januar prethodne godine.³ Glavni razlog blagog poboljšanja industrijske proizvodnje je rast proizvodnje u prerađivačkoj industriji i sektoru za proizvodnju električne energije od 6,9% odnosno 2,9% u odnosu na januar prethodne godine. S druge strane, sektor rudarstva sa januarskim padom proizvodnje od 5,8% imao je negativan doprinos rastu industrijske proizvodnje u BiH. Ako se posmatraju preformance industrijske proizvodnje po entitetima tokom januara 2013. godine evidentno je da se situacija razlikuje. Tako FBiH tokom januara 2013. godine u odnosu na isti mjesec prethodne godine bilježi povećanje industrijske proizvodnje od 3,3%, dok je u RS-u registriran pad proizvodnje od 2,5%.

Grafikon 1: Indeksi industrijske proizvodnje u BiH

Izvor: BHAS, FZZS FBiH, RZSR⁴

1.2. Tržište rada u BiH

Prosječan broj zaposlenih u BiH u 2012. godini je smanjen u odnosu na 2011. godinu za 0,5% i iznosi 687,6 hiljada lica. Dok se u javnom⁵ sektoru broj zaposlenih lica uvećavao, u privatnom sektoru broj zaposlenih lica se i dalje smanjuje (-1,4% g/g). Očekivano, najveće smanjenje broja zaposlenih u 2012. godini je u oblastima građevinarstva, hotela i restorana, trgovine na veliko i malo te saobraćaja, skladištenja i veza. Sve navedeno je doprinijelo da u BiH u januaru 2013. godine bude registrovan rast broja nezaposlenih lica od 2,5% g/g. Administrativna stopa nezaposlenosti u BiH u 2012. godini je iznosila 44,1%⁶.

Usporena ekonomska aktivnost je uticala na zarade zaposlenih u BiH. Prosječna neto plata u BiH je u 2012. godini iznosila 826 KM i nominlano je veća za 1,3% g/g dok je u realnom smislu smanjena za 0,8%. U privatnom sektoru najbrži nominalni rast neto plate je zabilježen u oblastima rudarstva,

³ BHAS, Saopštenje, „Indeks obima industrijske proizvodnje u Bosni i Hercegovini za januar 2013. godine“, 28.02.2013. godine.

⁴ U tabeli i grafikonu prikazani su zvanični podaci BHAS-a koje DEP koristi u izradi svojih analiza na temelju potpisanog protokola o međusobnoj razmjeni podataka.

⁵ Javni sektor u analizi obuhvata djelatnosti M-O, a privatni sektor obuhvata djelatnosti A-K.

⁶ DEP kalkulacija.

poljoprivrede, lova i šumarstva te saobraćaju skladištenju i vezama pa je i realni rast pomenutih plata pozitivan. Međutim, u kategorijama građevinarstva i poslovanja nekretninama je zabilježen negativan i nominalni i realni rast neto plata. U javnom sektoru najbrži nominalni rast prosječne neto plate u 2012. godini je registrovan u zdravstvu dok je u obrazovanju registrovano smanjenje plata. U javnoj upravi prosječna neto plata je minorno rasla stopom od 0,2% g/g. Prosječna penzija u BiH u januaru 2013. godine iznosila 336⁷ KM što je 1,7% manje u odnosu na isti mjesec 2012. godine. Minimalne penzije u BiH u januaru 2013. godine nisu se mijenjale i iznose 160 KM u RS i 310,7 KM u FBiH.

Tabela 1: Osnovni indikatori tržišta rada u BiH

	Broj zaposlenih lica u BiH	Stopa rasta (g/g)
Ø 2011.	691.036	-0,7%
Ø 2012.	687.601	-0,5%
	Broj nezaposlenih lica u BiH	Stopa rasta (g/g)
Ø 2011.	529.644	2,5%
Ø 2012.	543.420	2,6%
I 2013.	554.640	2,5%
	Prosječna neto plata u BiH (KM)	Stopa rasta (g/g)
Ø 2011.	816	2,2%
Ø 2012.	826	1,3%
	Prosječna penzija u BiH (KM)	Stopa rasta (g/g)
Ø 2011.	338	1,7%
Ø 2012.	336	-0,6%
I 2013.	336	-1,7%

Izvor: Agencija za statistiku BiH, Entitetski zavodi za zapošljavanje i Zavod za zapošljavanje BD, DEP kalkulacije

2. Javne finansije

2.1. Indirektni porezi u BiH

Prema podacima UIO BiH u toku januara 2013. godine je prikupljeno oko 354 miliona KM prihoda od indirektnih poreza, što je za 0,9% više nego u istom periodu prethodne godine. Međutim, posmatrano u odnosu na prethodni (decembar 2012.) mjesec uočava se jedino rast prihoda od akciza⁸. Što se tiče planiranih i ostavrenih pojedinih kategorija prihoda od indirektnih poreza, jedino kod prihoda od akciza se desilo da je naplaćeno više prihoda od planiranih (za 13,4%). Na niske prihode od carina je uticalo je to što je sa 01.01.2013. stupilo na snagu potpuno ukidanje carina na određeni broj proizvoda koji se iz EU uvozi u BiH⁹.

⁷ Prosječna penzija u BiH je izračunata na osnovu entitetskih nivoa penzija ponderisanih odnosom ukupnog broja penzionera u svakom od BH entiteta.

⁸ Od 01.01.2013. je na snazi nova Odluka o utvrđivanju posebne i minimalne akcize na cigarete za 2013. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj 80/12).

⁹ Radi se, na primjer, o polovnim putničkim vozilima, određenim vrstama voća i povrća, mliječnim prerađevinama, nekim vrstama mesa poput junećeg i telećeg, kafi, određenim vrstama tekstila i slično. Na ove proizvode plaća se jedino PDV prilikom uvoza.

Tabela 2: Prihodi od indirektnih poreza u milionima KM

Indirektni porezi	I 2012.	I 2013.	rast g/g u %	rast m/m u %
Carine	13,2	12,9	-1,7	-37,0
Akcize	106,5	112,6	5,7	3,3
PDV	208,4	207,3	-0,5	-24,4
Putarine	21,6	20,3	-6,3	-14,5
Ostali prihodi	1,2	1,0	-15,4	-16,3
Ukupno	350,9	354,2	0,9	-17,4

Izvor: Uprava za indirektno oporezivanje BiH

2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH

Ukupni prihodi prikupljeni po osnovu direktnih poreza i doprinosa u entitetskim poreskim upravama u januaru 2013. godine u odnosu na isti period prethodne godine skoro nepromijenjeni. Dok ukupno prikupljeni prihodi od doprinosa bilježe smanjenje (1,7%), prihodi od poreza, kao i prihodi po osnovu ostalih javnih prihoda (takse, naknade...) bilježe rast.

Poreska uprava FBiH je u posmatarnom periodu jedino ostvarila smanjenu naplatu prihoda po osnovu poreza na dobit, dok je naplata svih drugih vidova poreza, kao i doprinosa veća u odnosu na januar prethodne godine.

U istom periodu u poreskoj upravi RS prikupljeno je manje prihoda od poreza, a i od doprinosa.¹⁰

Tabela 3: Prihodi od direktnih poreza, ostalih taksi, kazni i naknada i doprinosa u januaru 2012. /2013. godine

Naziv prihoda	FBiH			RS		
	2012.	2013.	%	2012.	2013.	%
Direktni porezi	35,1	37,7	7,4	29,6	29,2	-1,4
Porez na dohodak	20,2	20,7	2,5	19,0	18,3	-3,7
Porez na dobit	8,1	7,3	-9,9	6,3	6,8	7,9
Porezi građana ¹¹	6,7	9,6	43,3	0,7	1,9	171,4
Ostali porezi	0,1	0,1	0,0	3,6	2,2	-38,9
Ostale takse, kazne i naknade	32,7	35,3	8,0	12,2	11,9	-2,5
Doprinosi	198,7	203,4	2,4	100,0	90,3	-9,7
PIO	109,9	111,1	1,1	52,3	49,4	-5,5
Zdravstvo	79,7	83,0	4,1	40,7	34,4	-15,5
Nezaposleni	9,1	9,3	2,2	2,7	2,5	-7,4
Dječija zaštita	0,0	0,0	-	4,0	3,7	-7,5
Zapošljavanje invalida	0,0	0,0	-	0,3	0,3	0,0
Ukupno	266,5	276,4	3,7	141,8	131,4	-7,3

Izvor: Poreska uprava RS i Poreska uprava FBiH

2.3. Raspoređeni prihodi sa JR UIO BiH

Raspoloživi prihodi za raspodjelu u januaru 2013. su iznosili 462,2 miliona KM i više je u odnosu na isti mjesec prethodne godine za 8,4%. Prema nepromijenjenim koeficijentima¹² UIO BiH je u

¹⁰ Od 01.01.2013. godine u RS je na snazi izmjena Zakona o doprinosima.

¹¹ Porezi građana u RS se sastoje od poreza na upotrebu, držanje i nošenje dobara, poreza na nepokretnosti i poreza na imovinu.

januaru 2013. godine, nakon izdvajanja sredstava za minimalne rezerve u svrhu obezbjeđenja povrata PDV-a (83 miliona KM) i sredstava za putarine za izgradnju autoputeva (8,1 miliona KM), te finansiranje institucija BiH (61,3 miliona KM) izvršila raspored preostalih sredstava korisnicima (316,7 miliona KM), kako slijedi u tabeli ispod:

Tabela 4: Raspored sredstava sa JRT-a korisnicima

u milionima KM

Korisnik	I 2012.	I 2013.	promjena u %
Putarina-0,10 KM	8,7	8,1	-6,9
Minimalne rezerve	68,9	83,0	20,6
Institucije BiH	56,1	61,3	9,3
FBIH	189,9	199,8	5,2
RS	98,6	105,7	7,2
BD	10,6	11,2	5,9
Ukupno	424,1	461,1	8,7

Izvor: Uprava za indirektno oporezivanje BiH

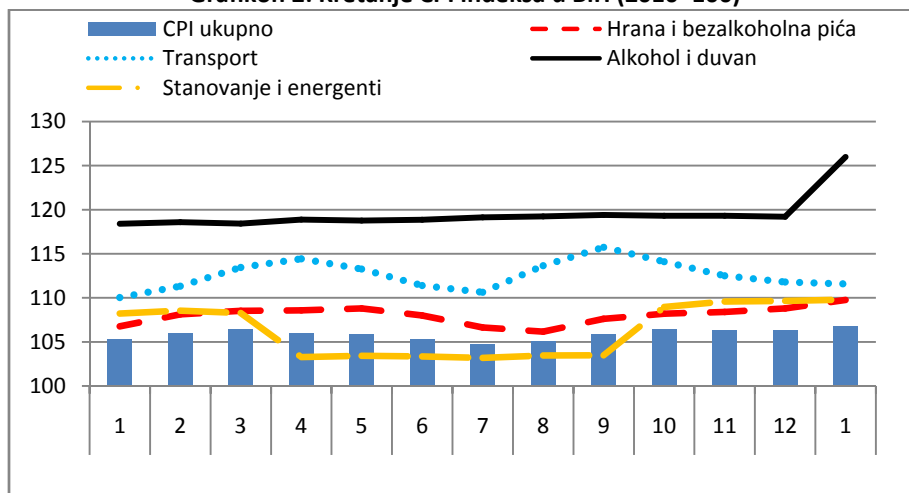
3. Cijene, monetarni i finansijski sektor

3.1. Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)

Rast cijena u BiH je nastavljen u 2013. godini. U januaru 2013. godine je registrovana inflacija od 1,3% u odnosu na januar 2012. godine. Na opšti porast cijena u BiH je najviše uticala kategorija alkohola i duvana koja je u posmatranom mjesecu zabilježila rast od 6,4% g/g što je posljedica uvećanja akciza¹³ na cigarete od januara 2013. godine. Uvećanje akciza se vrši u cilju usklađivanja sa visinom akcize koja se primjenjuje u EU za duvanske proizvode. Rastu cijena u BiH u januaru su doprinijele i kategorije hrane i bezalkoholnih pića sa poskupljenjem od 2,8% g/g, stanovanje, vodosnadbijevanje, električna energija i drugi energenti (1,5%) te transport (1,4%). Ostale kategorije CPI indeksa bilježe nešto skrominji međugodišnji rast cijena. Jedine kategorije koje su zabilježile smanjenje cijena su zdravstvo te odjeća i obuća.

¹² Odlukom UO Uprave za indirektno oporezivanje BiH 20.03.2012. godine utvrđeni su privremeni koeficijenti raspodjele sredstava sa jedinstvenog računa: FBIH 63,07%, RS 33,38% i Brčko Distrikt BiH 3,55%, i isti su se primjenjivali i za period januar - decembar 2012. godine, kao i za januar 2013. godine.

¹³ Prema Odluci Uprave za indirektno oporezivanje o utvrđivanju posebne i minimalne akcize na cigarete za 2013. godinu posebna akciza na cigarete se uvećava sa 0,60 KM na 0,75 KM a minimalna akciza iznosi 1,82 KM za pakovanje cigareta od 20. komada.

Grafikon 2: Kretanje CPI indeksa u BiH (2010=100)

Izvor: Agencija za statistiku BiH

3.2. Monetarni agregati

Na kraju prvog mjeseca 2013. godine, ukupna novčana masa M2 dostiže nivo od oko 14,8 milijardi KM, što je za 3,8% više nego na kraju januara prethodne godine. U istom periodu rezervni novac M0 takođe bilježi pozitivnu godišnju stopu rasta. Kvazi novac (QM) kao vodeća kategorija novčane mase bilježi povećanje od 7%, dok transakcijski novac bilježi smanjenje. Posmatrano u odnosu na decembar prethodne godine uočava se da jedino QM ima pozitivnu stopu, iako beznačajno nisku.

Tabela 5: Monetarni agregati

u milionima KM

Period	Rezervni novac (M0)	Gotovina izvan banaka	Prenosivi depoziti u domaćoj valuti	Transakcijski novac (M1)	Ostali depoziti u domaćoj valuti	Prenosivi depoziti u stranoj valuti	Ostali depoziti u stranoj valuti	Kvazi novac (QM)	Novac u širem smislu (M2)
Jan-13	5.725,5	2.337,4	3.735,9	6.073,3	2.667,3	1.081,0	5.038,3	8.786,7	14.859,9
stope rasta g/g u %									
Jan-13	1,4	1,7	-1,8	-0,5	14,6	0,0	5,0	7,0	3,8
stope rasta m/m u %									
Jan-13	-1,3	-3,2	0,2	-1,1	-0,2	2,7	-0,1	0,2	-0,3

Izvor: CBBiH

3.3. Prosječna obavezna rezerva

Na kraju januara 2013. godine osnovica za obračun OR dostiže nivo od oko 15,1 milijardi KM, čime bilježi beznačajno malo smanjenje u odnosu na isti period prethodne godine. Ukupna sredstva koja komercijalne banke drže na računu rezervi takođe su manja u odnosu na januar prethodne godine. U okviru njih novčana sredstva za zakonski propisan minimum držanja OR se smanjio za čak 19,5%, a višak novčanih sredstava iznad tog minimuma je zabilježio povećanje od 7,9%. Stopa OR je i dalje nepromijenjena, dok je implicitna stopa za posmatrani period iznosila 20,1%. Posmatrano u odnosu na prethodni mjesec (XII 2012.) i osnovice za OR, kao i ukupnih sredstava za njeno obezbjeđenje.

Tabela 6: Prosječna obavezna rezerva

U milionima KM

Period	Osnovica za obračun obavezne rezerve	Prosječne obavezne rezerve	Prosječan saldo računa obaveznih rezervi kod CBBiH	Ukupna sredstva za održavanje obavezne rezerve	Razlika (Višak sredstava)	Implicitna stopa obavezne rezerve	Stopa obavezne rezerve	Prosječna visina naknade na obavezne rezerve kod CBBiH
Jan-13	15.097,6	1.288,7	3.027,5	3.027,5	1.738,8	20,1%	8,5%	-
stope rasta g/g u %								
Jan-13	-0,2	-19,5	-5,7	-5,7	7,9			
stope rasta m/m u %								
Jan-13	0,4	0,3	5,1	5,1	9,0			

Izvor: CBBiH

3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH

Na kraju januara 2013. godine, ukupne devizne rezerve dostižu nivo od oko 6,3 milijardi KM, čime su zabilježile skroman, ali ipak pozitivan rast u odnosu na isti period prethodne godine. Što se tiče strukture deviznih rezervi, kao i u ranijem periodu novčana sredstva se plasiraju u vrijednosne papire, na račun smanjenja depozita kod inostranih banaka, na šta jasno ukazuju i stope rasta. Ako se uporede devizne rezerve sa prethodnim mjesecom (XII 2012.), uočava se značajno smanjenje.

Tabela 7: Devizna rezerve Centralne banke

U milionima KM

Period	Zlato	Držanje SDR	Strana valuta u trezoru CBBiH	Depoziti kod nerezidentnih banaka	Ostalo	Investicije u vrijednosne papire	Bruto devizne rezerve	Neto devizne rezerve	Monetar na pasiva	Neto slobodne rezerve
Jan-13	230,6	4,4	38,9	1.707,4	0,0	4.347,5	6.328,7	6.327,6	5.850,4	477,1
stope rasta g/g u %										
Jan-13	0,0	22,2	-14,7	-61,1	0,0	134,1	0,5	0,5	1,2	-8,0
stope rasta m/m u %										
Jan-13	45,0	-2,2	-70,8	-26,9	0,0	12,1	-2,8	-2,8	-2,3	-8,3

Izvor: CBBiH

3.5. Depoziti

Ukupni depoziti¹⁴ na kraju prvog mjeseca 2013. godine iznosili su 13,3 mlrd. KM i veći su u odnosu na prvi mjesec 2012. godine za 376,1 mil. KM. Najveće učešće u ukupnim depozitima imaju depoziti stanovništva (57,8%), potom slijede depoziti nefinancijskih poduzeća (24,4%) i opće vlade (9,6%). Detaljan pregled iznosa depozita po sektorima i godišnje stope promjene dani su u tabeli 8.

¹⁴ Svi navedeni iznosi depozita/kredita u Informaciji predstavljaju kumulative na kraju razdoblja, tako da stanje na 31.12.2012. godine predstavlja iznos za cijelu godinu.

Tabela 8: Depoziti po sektorima

u mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni depoziti	Depoziti stanovništva	Depoziti nefinancijskih poduzeća	Depoziti opće vlade	Ostali
2012.	01.	12.916,7	7.074,7	3.362,0	1.437,3	1.042,9
2012.	02.	12.893,2	7.156,8	3.274,6	1.380,9	1.081,0
2012.	03.	12.761,0	7.182,2	3.186,5	1.310,5	1.081,8
2012.	04.	12.832,2	7.259,7	3.243,7	1.270,0	1.059,1
2012.	05.	12.957,2	7.288,0	3.278,9	1.326,3	1.064,0
2012.	06.	12.970,0	7.331,2	3.272,6	1.319,0	1.047,3
2012.	07.	12.967,1	7.352,7	3.341,8	1.245,9	1.026,8
2012.	08.	13.155,8	7.403,6	3.350,2	1.334,4	1.067,8
2012.	09.	13.143,1	7.396,1	3.266,3	1.319,1	1.161,7
2012.	10.	13.212,6	7.486,5	3.327,5	1.299,4	1.099,3
2012.	11.	13.179,4	7.526,4	3.258,7	1.302,8	1.091,4
2012.	12.	13.326,2	7.653,5	3.279,9	1.319,3	1.073,5
2013.	01.	13.292,8	7.686,5	3.240,7	1.280,3	1.085,3
Stopa rasta g/g						
2012.	01.	3,2%	8,6%	-4,1%	-10,1%	15,3%
2012.	02.	2,8%	9,2%	-4,3%	-16,5%	18,8%
2012.	03.	1,7%	8,6%	-6,4%	-19,3%	19,1%
2012.	04.	2,7%	9,3%	-4,4%	-18,1%	17,0%
2012.	05.	2,9%	9,5%	-4,1%	-14,2%	10,0%
2012.	06.	3,3%	9,5%	-3,5%	-13,4%	9,9%
2012.	07.	2,2%	9,0%	-3,2%	-16,2%	2,8%
2012.	08.	2,7%	9,2%	-4,9%	-11,8%	7,3%
2012.	09.	2,6%	7,5%	-3,2%	-15,3%	15,9%
2012.	10.	2,9%	9,0%	-3,0%	-16,0%	10,9%
2012.	11.	1,7%	8,7%	-4,7%	-21,4%	13,3%
2012.	12.	2,6%	8,5%	-4,2%	-11,3%	4,3%
2013.	01.	2,9%	8,6%	-3,6%	-10,9%	4,1%

Izvor: Centralna banka BiH

3.6. Krediti

Ukupni krediti na kraju prvog mjeseca 2013. godine iznosili su 15,9 mlrd. KM što predstavlja povećanje u odnosu na prvi mjesec 2012. godine za 508,7 mil. KM. Najveći doprinos rastu dali su krediti plasirani sektoru nefinancijskih poduzeća. Najveće učešće u ukupnim kreditima imaju krediti nefinancijskim poduzećima (51,6%), a zatim krediti plasirani stanovništvu (42,6%) i sektoru opće vlade (5,3%). Detaljan pregled iznosa kredita po sektorima i godišnje stope promjene dani su u tabeli 9.

Tabela 9: Ukupni krediti po sektorima i godišnje stope promjene

u mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni krediti	Krediti stanovništvu	Krediti nefinancijskim poduzećima	Krediti općoj vladi	Krediti ostalim sektorima
2012.	01.	15.355,1	6.690,7	7.901,3	677,9	85,3
2012.	02.	15.382,9	6.659,6	7.959,6	683,5	80,3
2012.	03.	15.449,9	6.688,9	7.990,9	678,6	91,6
2012.	04.	15.548,6	6.709,9	8.054,9	687,2	96,6
2012.	05.	15.674,6	6.759,8	8.114,2	689,7	111,0
2012.	06.	15.676,3	6.786,9	8.093,0	691,3	105,1
2012.	07.	15.729,2	6.802,0	8.093,0	738,5	95,8
2012.	08.	15.873,8	6.804,3	8.160,9	818,5	90,1
2012.	09.	15.913,7	6.808,9	8.178,9	833,4	92,4
2012.	10.	15.941,3	6.813,8	8.201,3	831,3	95,0
2012.	11.	15.948,6	6.800,2	8.216,7	834,3	97,4
2012.	12.	15.946,1	6.794,7	8.227,1	826,9	97,3
2013.	01.	15.863,8	6.750,6	8.189,3	834,9	89,0
Stopa rasta g/g						
2012.	01.	5,6%	6,9%	2,1%	52,7%	-13,8%
2012.	02.	5,3%	6,6%	2,0%	50,8%	-17,7%
2012.	03.	4,6%	6,6%	0,8%	47,2%	-14,3%
2012.	04.	5,1%	6,2%	2,0%	46,6%	-3,8%
2012.	05.	5,0%	6,0%	1,7%	44,4%	15,4%
2012.	06.	4,5%	5,8%	1,2%	42,3%	10,4%
2012.	07.	4,3%	5,0%	0,9%	47,9%	6,1%
2012.	08.	5,2%	5,2%	1,8%	60,7%	3,4%
2012.	09.	5,2%	5,1%	1,6%	63,1%	6,8%
2012.	10.	5,0%	4,7%	1,8%	57,6%	8,9%
2012.	11.	4,6%	4,6%	1,0%	55,7%	14,1%
2012.	12.	4,1%	1,3%	4,3%	31,8%	4,4%
2013.	01.	3,3%	0,9%	3,6%	23,2%	4,3%

Izvor: Centralna banka BiH

3.7. Berze u BiH

Na Sarajevskoj berzi (SASE) u mjesecu januaru 2013. godine ostvaren je promet u iznosu od 18,16 miliona KM što čini 31,5% od ukupnog ostvarenog prometa na BiH berzama. Promet na SASE u mjesecu januaru bilježi rast od 335,5% odnosu na promet u istom mjesecu u 2012. godini.

Na Banjalučkoj berzi (BLSE) u mjesecu januaru 2012. godine ostvaren je promet u iznosu od 39,53 miliona KM što čini 68,5% od ukupnog prometa ostvarenog na BiH berzama. Promet na BLSE bilježi rast od 969,1%. Ukupan promet u mjesecu januaru na obje berze (Sarajevskoj i Banjalučkoj) u iznosu od 57,69 miliona KM bilježi rast od 633,32% poredeći sa vrijednostima u istom periodu 2012. godine.

Tabela 10: Ukupan promet na berzama u BiH

(u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Jan-11	8.889.751	8.686.284	17.576.035
Jan-12	4.169.415	3.697.341	7.866.756
Jan-13	18.160.124	39.528.640	57.688.764

U isto vrijeme kapitalizacija u mjesecu januaru 2011, 2012 i 2013. godine je iznosila:

Tabela 11: Kapitalizacija na berzama u BiH

(u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Jan-11	7.737.685.299,05	3.740.042.437,31	11.477.727.736,36
Jan-12	4.478.265.725,13	3.776.991.779,83	8.255.257.504,96
Jan-13	4.667.057.206,50	3.965.407.073,18	8.632.464.279,68

Poredeći vrijednosti kapitalizacije na Sarajevskoj berzi (SASE) u mjesecu januaru 2013. godine sa vrijednostima u mjesecu januaru 2012. godine zabilježen je rast od 4,22%, dok kapitalizacija na Banjalučkoj berzi (BLSE) u mjesecu januaru 2013. godine bilježi rast od 4,99% u poređenju sa vrijednosti u mjesecu januaru 2012. godine. Vrijednost ukupne kapitalizacije na obje berze (SASE i BLSE) u januaru 2013. godine bilježi rast od 4,57% u odnosu na vrijednosti u mjesecu januaru 2012. godine.

4. Vanjski sektor

Tokom januara 2013. godine izvoz iz BiH je iznosio 606 miliona KM i u odnosu na januar prošle godine doživio je rast od 8,4%. Uvoz BiH za januar 2013. godine iznosio je 1 milijardu KM i u poređenju sa istim periodom 2012. godine doživio je rast u iznosu od 2,3%. Rezultat izvoza i uvoza BiH je trgovinski deficit koji je za januar ove godine dostigao vrijednost od 414 miliona KM i u poređenju sa januarom prošle godine manji je za 5,4%. Pokrivenost uvoza izvozom je 59,4%.

Izvoz u zemlje CEFTA je iznosio 150 miliona KM, što je za 3,8% više nego u januaru 2012. godine, dok je uvoz iznosio 211 miliona KM, što je za 6% manje nego u januaru prethodne godine.

Izvoz u zemlje EU je iznosio 383 miliona KM, što je za 5,2% više nego u januaru 2012. godine, dok je uvoz iznosio 484 miliona KM, što je za 5,5% više nego u januaru prethodne godine.

Posmatrajući strukturu robne razmjene po najznačajnijim uvoznim i izvoznim stavkama za januar 2013. godine vidljivo je da su mineralne tvari gdje su najznačajnija nafta i naftni derivati; mašine i aparati; bazni metali; te prehrana dominirali na strani uvoza, dok su najznačajnije izvozne pozicije bazni metali gdje kao i kod uvoza dominiraju aluminij, željezo i čelik, te njihovi proizvodi; rezervni dijelovi za autoindustriju; razni gotovi proizvodi kao što su namještaj, odjeća i obuća.

Bosna i Hercegovina je u januaru 2013. godine uvezla 170 miliona KM nafte i naftnih derivata, u odnosu na isti period prošle godine, ostvaren je rast uvoza ove vrste proizvoda za 0,6%.

Drugo mjesto po vrijednosti uvoza zauzimaju mašine, aparati i mehanički uređaji čiji je uvoz u prvom mjesecu 2013. godine iznosio 129 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine, uvoz mašina porastao je za čak 18,8%, dok s druge strane izvoz mašina je rastao po stopi od 3,9%..

Značajan udio u strukturi bosanskohercegovačkog uvoza zauzimaju prehrambene prerađevine kojih je januaru 2013. godine uvezeno u iznosu od 101 miliona KM, i u odnosu na januar 2012. godine primjetan je rast od 14,9%.

Značajan uvoz ostvaren je u kategoriji hemijskih proizvoda u iznosu od 95 miliona KM i u poređenju sa januarom 2012. godine, primjetan je pad uvoza ove kategorije proizvoda od 8,8%.

Sljedeća značajna uvozna stavka su bazni metali kojih je BiH uvezla u iznosu od 78 miliona KM. Od baznih metala najviše su se uvozili željezo i čelik, njihovi proizvodi, te aluminij i proizvodi od aluminija. U januaru 2013. godine u odnosu na januar prošle godine uvoz ove kategorije proizvoda doživio je pad za 8%.

Na strani izvoza baznih metala situacija se popravlja i u januaru 2013. godine izvezeno je 137 miliona KM ove kategorije proizvoda, u odnosu na januar 2012. godine primjetan je rast izvoza baznih metala od oko 7,5%.

Kategorija raznih proizvoda gdje je uključen namještaj u januaru 2013. godine ostvarila je izvoz od 71,5 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine izvoz namještaja je doživio rast od oko 18%. Međutim, bitno je spomenuti da industrija proizvodnje namještaja u BiH je u usponu i za očekivati je veći izvoz u narednom periodu, a samim time i korigovanje stope rasta izvoza s obzirom da namještaj ostvaruje značajan udio ukupnog izvoza BiH.

Tabela 12: Izvoz, uvoz i trgovinski deficit/suficit u BiH

u 000 KM	Januar 2012	Januar 2013	Promjena 2013/2012
IZVOZ	559.869	606.655	8,4%
UVOZ	997.947	1.021.000	2,3%
TRGOVINSKI DEFICIT	-438.078	-414.345	-5,4%

5. Strane direktne investicije

Prema revidiranim podacima Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH strana ulaganja u 2012. godine su iznosila 430,39 miliona KM što predstavlja povećanje za oko 0,5% u odnosu na ulaganja u istom periodu 2011. godine kada su SDI iznosila oko 428,4 miliona KM.

Tabela 13: Ulaganja po kvartalima u 2010., 2011. i 2012. godini

U milionima KM	K1	K2	K3	K4
2010	470,4	149,5	32,1	29,6
2011	93,1	99,5	107,8	128
2012	-4,98	309,27	78,96	47,14

Prema podacima Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa najveća ulaganja u 2012. godini su bila od strane Birač Europe DD Litvanija kupovina Alumina Karakaj 253,1 milion KM te kupovina Mehanika Zvornik 63,51 milion KM od strane iste kompanije, zatim ulaganje u Droga Kolinska 13,44 miliona KM te NLB Ljubljana 10,76 miliona KM. Najveća povlačenja kapitala su bila od strane Hypo Alpe Adria bank -45,48 miliona KM te Tipo Odžak u iznosu od -3,98 miliona KM.

U januaru 2013. godine ukupno ulaganje je iznosilo 35,36 miliona KM. Najveće ulaganje u ukupnom iznosu 33,04 miliona KM je bilo od strane NLB Leasing.

Od događaja koji će imati utjecaja na strane direktne investicije u prvom polugodištu treba spomenuti da je 28. marta 2012. godine Agencija Standard & Poor's potvrdila je Bosni i Hercegovini suvereni kreditni rejting „B” i izmijenila izgled „na posmatranju - negativno” na stabilne izgled. Kao rezultat svojih analiza 10. jula 2012. Agencij za ocjenu kreditnog rejtinga Moody's Investors Service potvrdila je Bosni i Hercegovini suvereni kreditni rejting „B3” i izmijenila izgled „sa promatranja - negativno na stabilne izgled”.

REZIME

- Više nego udvostručen izvoz električne energije u januaru (g/g¹⁵) je bio jedan od ohrabrujućih pokazatelja na početku 2013. Time je potencijalno najavljen prestanak negativnog trenda iz prethodne godine koji je tada imao ključnu ulogu ne samo u padu robnog izvoza nego i cjelokupne ekonomske aktivnosti; Ovo je u velikoj mjeri dovelo do rasta industrijske proizvodnje nakon prošlogodišnjeg pada.
- Pad proizvodnje i izvoza u 2012. je doveo do smanjenja broja zaposlenih u privatnom sektoru, te realnog smanjenja plata u privatnom i javnom sektoru. Ovo se negativno odrazilo na raspoloživi dohodak građana i rast privatne potrošnje;
- Prihodi sektora opšte vlade u januaru 2013. po svemu sudeći bilježe negativan realni rast. Blag realni pad prihoda od indirektnih poreza u januaru od približno 0,4% (g/g) je velikim dijelom uzrokovan ukidanjem preostalih carina prema EU. Ipak, raspoloživi januarski prihodi za raspodjelu sa Jedinstvenog računa UIO su ostvarili godišnji porast od 8,7%;
- Nizak je bio rast aktivnosti bankarskog sektora u januaru uz godišnji rast ukupnih depozita od svega 2,9%, te rast kredita od 3,3% (g/g);
- Niska stopa inflacije u januaru od svega 1,3% (g/g) je bila praćena skromnim rastom novčane mase (M2) od 3,8% (g/g).
- Januarsko smanjenje vanjskotrgovinskog deficita roba od 5,4% (g/g) uslijed rasta vrijednosti robnog izvoza od 8,4%, te uvoza od svega 2,3% je bilo praćeno stagnacijom deviznih rezervi u odnosu na januar 2012;

Nakon rasprave na sjednici, Vijeće ministara je usvojilo sljedeće

ZAKLJUČKE

1. Iz svega navedenog u Informaciji, a posebno na osnovu raspoloživih podataka, može se zaključiti da je bh. ekonomija u 2012. godini ostvarila blagi negativan realni rast.
2. Vijeće ministara će poduzeti sve potrebne mjere i aktivnosti iz svoje nadležnosti na promociji i privlačenju investicija; većoj zaposlenosti; podršci izvozu.
3. Vijeće ministara je primilo Informaciju k znanju.

¹⁵ Drugim rječima u odnosu na izvoz iz januara 2012.